

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/246/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617207732
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5617207732.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobkyne: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, proti žalovanej: W. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. C. XXX, o zaplatenie 1.549,48 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 11Csp/182/2017-54 zo dňa 3. mája 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. (v zostávajúcej časti žaloba zamietnutá) a III. (náhrada trov konania) **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok súdu prvej inštancie v ostatnej časti nenapadnutej odvolaním zostáva **n e d o t k n u t ý .**

Žalovanej **p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyňi istinu 1.170,64 € spolu s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 23.07.2015 do zaplatenia. V zostávajúcej časti žalobu zamietol. Žalobkyňi priznal náhradu trov konania v rozsahu 52%.

2. Medzi stranami nebolo sporné, že uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej žalovaná reálne čerpala úver vo výške 1.323 €. V zmluve si dohodli výšku úveru 1.470 €, avšak zároveň individuálne dojednali aj poplatok za poskytnutie úveru vo výške 147 €. Nakoľko si žalovaná neplnila svoje povinnosti riadne a včas platiť úver, žalobkyňa zosplatnila úver ku dňu 23.07.2015. Zmluva o revolvingovom úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z.z., preto žalovanej vznikla povinnosť zaplatiť istinu poskytnutého úveru vo výške 1.470 €, ako aj riadne dojednané úroky z úveru za obdobie od 01.11.2014 do 23.07.2015. Do vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru bola tak žalovaná povinná zaplatiť deviatimi mesačnými splátkami sumu 418,32 €, z čoho na istinu úveru pripadá 315 € (9 x 35 €) a na úroky 103,32 € (9 x 11,48 €). Celkovo tak mala žalovaná ku dňu okamžitej splatnosti úveru zaplatiť sumu 1.573,32 € (1.470 € + 103,32 €). Žalovaná nesporne zaplatila sumu 402,68 €, preto v časti zaplatenia istiny 1.170,64 € vyhovela žalobe.

3. Zmluvný úrok je odplata za užívanie požičanej sumy, pričom je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, to znamená spolu s istinou. Doba splatnosti zmluvného úroku sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru. Obchodný zákonník rozlišuje splatnosť úrokov v závislosti od splatnosti istiny úveru, od spôsobu splatenia istiny úveru, to znamená jednorazovo alebo v splátkach. Celková suma zmluvných úrokov však musí byť zaplatená najneskôr so zaplatením poslednej splátky

úveru. Úroky do vrátenia peňažných prostriedkov je dlžník povinný zaplatiť len v prípade, ak dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Na základe uvedeného zmluvné úroky prislúchali žalobkyni len do doby splatnosti dlhu. V prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru nastáva stav, kedy dlžník nemá taký právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, teda nie je dôvod ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili iba za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom.

4. Popri istine priznal žalobkyni aj zákonné úroky z omeškania vo výške 5,05% ročne a o nároku na náhradu trov konania rozhodol s poukazom na ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), nakoľko žalobkyňa mala vo veci čistý úspech vo výške 52%.

5. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku vo výrokoch, ktorým bola čiastočne žaloba zamietnutá a vo výroku o náhrade trov konania podal odvolanie žalobca. Namietal, že zosplatením úveru sa mení splatnosť nároku z úverovej zmluvy tak, že namiesto plnenia rozloženého do splátok sa stáva splatným v celosti a okamžite. Nedochádza k zániku zmluvy. Ako to vyplýva z viacerých ustanovení právnych predpisov (§ 502 ods. 1, § 503 ods. 3, § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 16 ods. 1, § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z., § 565 Občianskeho zákonníka) dlžník, a to aj spotrebiteľ je povinný platiť úrok odo dňa poskytnutia úveru do jeho úplného splatenia. Vyhlásením predčasnej splatnosti úveru zmluva nezaniká. Nezaniká preto ani záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a ani záväzok zaplatiť úroky podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, mení sa len splatnosť týchto záväzkov. Per analogiam poukázal na obdobný stav držby peňažných prostriedkov v prípade odstúpenia spotrebiteľa od zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 13 zákona č. 129/2010 Z.z. o povinnosti platiť úrok až do skutočného splatenia peňažných prostriedkov. Pripustením záveru súdu o zániku zmluvy v prípade predčasného zosplatenia by došlo k absurdnej situácii, kedy by dlžník, ktorý nesplní riadne svoje záväzky zo zmluvy bol neprimerane a nedôvodne zvýhodnený oproti dlžníkovi, ktorý riadne plní svoje záväzky a spláca splátky úveru a zmluvných úrokov podľa splátkového kalendára. Tak by mal dlžník od doby zosplatenia platiť len úrok z omeškania, ktorý je k dnešnému dňu 5% ročne a nie zmluvný úrok, ktorý je vždy vyšší než je sankčný úrok z omeškania. Úrok z omeškania sa tak nestáva sankciou za porušenie povinnosti, ale výhodou, pretože je výhodnejšie platiť 5% než 18% p.a. ako úrok. Navrhuje rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, že mu bude nárok priznaný, ako bude mu aj priznaná plná náhrada trov konania.

6. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadрила.

7. Krajský súd Žilina, ako odvolací súd podľa § 34 CSP, po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana, proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách ust. § 379 a § 380 CSP a rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (na priznanie zmluvného úroku po mimoriadnej splatnosti úveru), na podklade vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a prejednávajúcu vec ako vecne správnu posúdil. Nakoľko odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov, v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje a v podstatných bodoch naň odkazuje. Na zdôraznenie správnosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie poukazuje iba na niektoré ďalšie skutočnosti (§ 387 ods. 2 CSP).

9. Žalobca v odvolaní namietal, že mu mali byť v konaní priznané aj úroky z úveru po splatnosti úveru. Krajský súd v uvedenej súvislosti uvádza, že splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa má za následok absenciu požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru (alebo jeho časti). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ

inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny v obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k tejto zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav súd nemôže pripustiť, nakoľko by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za situácie, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/190/2014 z 30. júna 2015, Krajského súdu Žilina sp.zn. 11Co/151/2017, 7Co/1/2018).

10. Odvolateľ poukazuje na ustanovenie § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z., ktoré podporuje úroky aj po splatnosti. K tomu odvolací súd poznamenáva, že predmetné ustanovenie poukazuje na odstúpenie od zmluvy, čo nie je možné aplikovať na daný skutkový stav, keď v preskúmvanej veci došlo k mimoriadnej predčasnej splatnosti úveru a citované ustanovenie nemá ani len zmienku o úrokoch po splatnosti úveru. Mimoriadna splatnosť úveru je odlišný inštitút ako odstúpenie od zmluvy.

11. V ďalšej časti odvolania odvolateľ namietol jedine nesprávnosť právneho posúdenia veci týkajúcu sa práva na zaplatenie úroku z úveru aj po jeho zosplatnení s poukazom na § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka tvrdiac, že má právo na úrok za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Druhú vetu § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka však nemožno interpretovať bez spojitosti s prvou vetou jeho odseku 1, podľa ktorej záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky (503 ods. 2 Obchodného zákonníka), ak sa však má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 tretia veta Obchodného zákonníka). Z uvedeného vyplýva, že úrok z úveru, ako bolo niekoľkokrát judikované, patrí len za požičanie peňazí, ku ktorému po zániku zmluvného vzťahu nedochádza. Doba splatnosti zmluvných úrokov sa zhoduje s dobou splatnosti úveru, čo znamená, že celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr zaplatením poslednej splátky úveru. Na tieto závery poukazujú aj viaceré rozhodnutia odvolacích súdov, napr. rozsudky Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/104/2012 z 31. 07. 2012 alebo sp. zn. 5Co/196/2016 zo dňa 28. 06. 2016, rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 05. 10. 2016 sp. zn. 9Co/604/2015, rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 30. 11. 2016 sp. zn. 25Co/615/2015, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. 05. 2015 sp. zn. 16Co/322/2015, alebo rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. 06. 2015 sp. zn. 6Co/190/2014. Dôležité je poukázať aj na judikatúru, konkrétne rozhodnutie NS SR publikované ako R 59/98, v zmysle ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu.

12. Nakoľko odvolacie námietky žalobcu boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti, tento potvrdil rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

13. Rovnako potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o náhrade trov konania, keď tento žalobcovi správne priznal čiastočne nárok na náhradu trov konania s poukazom na jeho čistý úspech vo výške 52%, v zmysle ust. § 255 ods. 2 CSP.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Úspešnou stranou odvolacieho konania bola žalovaná, a to v celom rozsahu, preto jej súd priznal proti odvolateľovi - žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania následne rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

15. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)